

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Білоцерківський національний аграрний університет
Словацький сільськогосподарський університет, м. Нітра
ДУ «Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти»
Білоцерківський технологічно-економічний коледж
Козелецький коледж ветеринарної медицини
Компаніївський коледж ветеринарної медицини
Золотоніський коледж ветеринарної медицини
Олександрійський коледж
Бобринецький коледж ім. В. Порика
Тульчинський коледж ветеринарної медицини
Маслівський аграрний коледж ім. П.Х. Гаркавого

ПРОГРАМА

міжнародної науково-практичної конференції

АГРАРНА ОСВІТА ТА НАУКА: ДОСЯГНЕННЯ, РОЛЬ, ФАКТОРИ РОСТУ

**Інноваційні психолого-педагогічні та правові
засади аграрної науки в умовах
міжкультурної аграрної комунікації**

31 жовтня 2019 року

Біла Церква
2019

свої знання та здібності, однак, бути готова до добровільного співробітництва з іншими людьми. На думку прихильників лібертаріанства свобода особистості несумісна з верховенством однієї якось цілі в цілому суспільства. Єдиним винятком із цього правила у вільному суспільстві є війна. Мобілізація усіх суспільних сил для усунення такої ситуації необхідно задля збереження майбутньої свободи [3].

Виходячи з лібертаріанської філософії свобода та життя, власність – це найбільші цінності, тому лібертаріанська етика проголошує, що кожна особистість має право на захист своїх природних прав навіть зі зброєю.

Для лібертаріанців приватна власність – це недоторканий об'єкт, логічне продовження індивідуальної свободи. А. Ренд у праці «Капіталізм. Незнайомий ідеал» підкреслює, що право на життя є джерелом усіх прав, а право власності – це єдина можливість їх реалізації, без права на власність не можуть бути інші права. Право на власність це й дії та наслідки того, що людина виготовила чи заробила [2]. Так, пряме оподаткування вважається як спробою держави втручатися в приватну власність, а от непрямі податки, на думку лібертаріанця, дає можливість громадянину країни - свободу визначення з індивідуальним внеском у бюджет держави.

Не менш уваги лібертаріанці надають верховенству права. За представниками цієї течії гармонію існування людей в суспільстві може забезпечити лише право як регулятор поведінки людини. Д. Боуз підкреслив: «Верховенство права означає, що люди підкоряються загальноприйнятним і спонтанно виниклим нормам права, а не довільним наказам і що ці норми повинні захищати свободу людей в їх власних пошуках їх власного щастя, а не націлювати їх на досягнення заданого кимось результату» [1, с.27].

Отже, у фундаменті лібертаріанської течії закладено природні права людини — мати свободу порядкувати собою і своєю власністю, розширення функцій вільного ринку, мінімілізація повноважень державних органів влади, функції держави майже зводяться до гарантування безпеки громадянам.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Боулз Д. Либертарианство: история, принципы, политика / Д. Боуз. – Челябинск, 2004. 392 с.
2. Ренд А. Капіталізм. Незнайомий ідеал <https://mybook.ru/author/ajn-rend/kapitalizm-neznakomyj-ideal/read/>
3. Хайек Ф.А. фон, Дорога к рабству http://www.libertarium.ru/l_lib_road

УДК 341.17

Ковальчук І.В., канд. юрид. наук, доцент

Білоцерківський національний аграрний університет

ГАРМОНІЗАЦІЯ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ТА ЄС У СФЕРІ ОПОДАТКУВАННЯ АГРОБІЗНЕСУ

Анотація. У тезах обґрунтовується думка, що в європейському податковому праві сьогодні склався комплекс норм, спрямованих на забезпечення реалізації єдиної податкової політики країн Євросоюзу. Автор показує, що норми податкового права ЄС загалом і агробізнесу, зокрема, приділяють увагу відносинам у сфері оподаткування, зближення податкових ставок, гармонізації та уніфікації податкових конструкцій з метою створення єдиного для ЄС підходу оподаткування суб'єктів агробізнесу. Зроблено висновок, що оподаткування агробізнесу ЄС має стимулюючий, а не фіскальний характер і процес гармонізації податкового законодавства України та ЄС повинен базуватися саме на цьому принципі.

Ключові слова: агробізнес, фінансові ресурси, оподаткування, податкові пільги, земельна реформа

Україна, навіть у кризовому стані аграрного сектору, є експортоорієнтованою аграрною країною. Українські суб'єкти агробізнесу не в змозі рівнятися з ЄС чи іншими розвиненими країнами в питанні прибутковості та інвестиційної привабливості. Підвищення конкурентоспроможності сільськогосподарських товаровиробників і переробників сільськогосподарської продукції як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках має стати пріоритетним завданням діючого уряду.

Україна зобов'язалася забезпечувати поступову адаптацію свого законодавства до *acquis communautaire* ЄС, наближення до гармонізації з відповідним правом та регуляторними стандартами ЄС. Задекларувавши пріоритет європейської інтеграції, наша країна має поступово адаптувати свою нормативно-правову базу до європейського законодавства та реформувати інститути державного управління галуззю з огляду на прийняті в ЄС принципи та підходи. Зокрема, потребує реформування система оподаткування.

Варто зазначити, що світовий досвід розвитку сільського господарства в останні десятиліття свідчить про зростання ролі держави в регулюванні сільськогосподарського і продовольчого ринків.

В економічно розвинених країнах аграрний сектор розглядається як система, не здатна до саморегулювання, а кошти, що виділяються на підтримку сільського господарства, – як компенсація втрат галузі в умовах нестабільності ринку. Розмір цієї компенсації в окремих країнах може досягати 70% вартості продукції сільського господарства.

Найбільш масштабну підтримку сільгоспвиробникам надають країни з найменш сприятливими для аграрного виробництва природно-кліматичними і географічними умовами, наприклад, Норвегія, Японія, Південна Корея тощо.

Обсяг державної підтримки безпосередньо залежить від рівня доходів країни. У США її розмір становить близько 1%, в країнах ЄС – 1,3%, в Японії – 1,4% валового внутрішнього продукту [1, с. 10-11].

Більшість економічно розвинених держав проводить стимулюючу аграрну політику, змістом якої є надання різного роду дотацій, субсидій і пільг сільськогосподарським товаровиробникам. Її основними інструментами є компенсаційні платежі, платежі для компенсації завданої стихійним лихом шкоди, цінове регулювання ринку сільськогосподарських товарів, митно-тарифна політика, виділення коштів на розвиток інфраструктури сільського господарства, агролізинг та інші.

Складно заперечувати той факт, що система пільгового оподаткування в сільському господарстві в усіх країнах є одним з найважливіших інструментів державної підтримки агробізнесу.

Основною функцією системи оподаткування в сільському господарстві є не фіскальна, а стимулююча. Тобто її мета – формулювання сприятливих умов для розвитку аграрного сектора економіки та підвищення його ефективності. Податкові надходження від сільськогосподарських підприємств в зарубіжних країнах у багато разів менше державних витрат на фінансування сільського господарства.

Основним в системі оподаткування сільськогосподарського товаровиробника за кордоном є прибутковий податок, який визначається як дохід за вирахуванням витрат виробничого характеру, неоподаткованого мінімуму і стандартних знижок.

У країнах ЄС застосовуються два методу обчислення прибуткового податку – або на основі даних бухгалтерської звітності фермерських господарств, або на основі нормативних, а не фактичних даних про діяльність виробників. Наприклад, в Німеччині, Франції, Італії, де в структурі аграрного виробництва переважають невеликі підприємства, для яких ведення фінансової звітності необов'язково, переважає нормативний режим оподаткування. Податки диференційовані в залежності від обсягу виробництва і товарної спеціалізації господарств.

Зміцнення фінансового стану сільгоспвиробників сприяють встановлені пільги з податку на землю. У деяких країнах, наприклад, в Австралії і Швеції всі землі сільськогосподарського призначення повністю звільнені від сплати земельного податку. Зниженню суми земельного податку в окремих країнах сприяє оцінка сільськогосподарських угідь не за ринковою вартістю, а за сільськогосподарською продуктивністю землі, тобто методом капіталізації земельної ренти. При цьому динаміка поточних цін на сільськогосподарську продукцію не впливає на розрахунок податкової бази. Наприклад, в Швейцарії землі несільськогосподарського призначення оцінюються за ринковою вартістю, а сільськогосподарського – за методом капіталізованої земельної ренти. У Фінляндії оподатковувана база земельного податку формується виходячи з ринкової ціни сільськогосподарських угідь, але з великою знижкою [2, с. 119-120].

Крім того, для стимулювання інновацій в аграрному секторі, крім прискореної амортизації засобів виробництва, податкове законодавство багатьох країн передбачає, наприклад, такі пільгові умови оподаткування:

- встановлення податкових знижок на приріст інвестицій;
- бюджетна компенсація податкових платежів на приріст інвестицій;
- пролонгація податкових платежів на приріст капіталовкладень на період завершення інвестиційного процесу.

Отже, особливості формування організаційно-економічного механізму стабільного розвитку агробізнесу в Україні значною мірою зумовлюються особливостями та основними проблемами зтяжнього перехідного періоду: інфляцією, дефіцитом державного бюджету, відсутністю сприятливого ринкового середовища; браком інвестиційного та кредитного забезпечення; спадом виробництва; негативною демографічною ситуацією; низьким рівнем реальних доходів; недостатньою соціальною захищеністю населення і, як наслідок, низькою купівельною спроможністю.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Мезенцева Е.С. Государственное регулирование АПК в развитых странах // Вестник СевКавГТУ, Серия «Экономика», 2018, №1 (12). – С. 5-12
2. Хрипко С. І. Загальна характеристика фермерського господарства за законодавством Європейського Союзу / С. І. Хрипко // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природо-

УДК 340

МАКАРЧУК В.В., асистент

Білоцерківський національний аграрний університет

РЕЄСТРОВЕ КОЗАЦТВО В ІСТОРІОГРАФІЇ XVII СТ.

Публікація аналізує історіографію реєстрового козацтва у XVII ст.. Розглянуто джерела з історії козацтва. Здійснено аналіз архівних фондів з історії реєстрового козацтва. Показано козацтво як соціальне явище та суспільна верства, що пізніше стало рушійною силою для боротьби українського народу за свої права і свободи, а надалі - за відродження власної держави.

Ключові слова: реєстрове козацтво, історіографія, архівні фонди, правовий статус, козацькі літописи.

Перед сучасними дослідниками історії українського козацтва постає важливе завдання – дослідити й узагальнити правове становище козацтва в період його виникнення і функціонування, а також окреслити шляхи та основні тенденції розвитку правового статусу цієї соціальної групи з тим, щоб ці здобутки можна було репрезентувати і використати у подальшій державно-правовій розбудові України.

Проблема формування та розвитку українського козацтва завжди перебувала у полі зору вітчизняної історично-правової та історичної науки. Протягом другої половини XVII – початку XX ст. доба козачини висвітлювалася істориками та правниками до революційного періоду української історіографії. Починаючи з другої половини XVII ст., в період підйому національної енергії і духовного життя, пов'язаного з національно-визвольною війною під проводом Б.Хмельницького, з'являється особлива категорія історичних творів, так звані козацькі літописи, які у публіцистичній формі висвітлювали ті чи інші події козацького життя. Джерелами цієї категорії рукописів були перекази українських та польських очевидців тих чи інших подій, офіційні правові акти, щоденники (діаріуші), журнали подій, що велись в генеральній канцелярії і навіть поетичні твори. Найбільш характерними зразками «козацького літописання» стали роботи Самовидця, Величка і Граб'янки.

Невідомий нам автор, який в історіографії дістав ім'я Самовидця, підготував працю «Про початок і причини війни Хмельницького» [1, с. 3], де він моралізує і оцінює ті чи інші історичні події та постаті з погляду своїх релігійних та соціально-політичних переконань. Схожими за своїм інформаційним наповненням та стилістикою викладу історичних подій були козацькі літописи канцеляриста Віська Запорозького Самійла Величка [2, с. 5] та полкового судді Григорія Граб'янки [3, с. 8], які також центральне місце у своїх працях відводять зазначеному періоду, акцентуючи увагу на тих договорах з Москвою, де йшлося про чисельність реєстрового козацтва

Окремо слід сказати про перший том видання «Акти, що відносяться до історії Західної Росії» [4], та перший, другий, шостий, десятий, дванадцятий й тринадцятий томи видання «Акти, що відносяться до історії Південної та Західної Росії» [5], що стали надбанням Археографічної комісії створеної для вивчення історії південно-західної Росії, а також перша, третя й сьома частини видання «Архів Південно-